

07.08.2014

Casetă tehnică: Politica monetară țintește prețurile la nivel general

Casetă extrasă din:

Raport asupra inflației nr.3, august 2014 ^[1]

Pe parcursul timpului s-a creat un consens la nivelul băncilor centrale, mediului academic și al publicului larg, precum că stabilitatea prețurilor este benefică, iar sarcina realizării acesteia revine politicii monetare.

Stabilitatea prețurilor poate fi definită ca o situație în care creșterea prețurilor este suficient de redusă și stabilă, astfel încât aceasta să nu exercite o influență semnificativă asupra deciziilor economice ale societății. Astfel, asigurarea stabilității prețurilor și menținerea ratei inflației la un nivel relativ redus este cel mai important obiectiv al unei bănci centrale, deoarece aceasta conduce la păstrarea valorii în timp sau a vitezei de erodare a puterii de cumpărare a banilor și contribuie la crearea unui cadru macroeconomic relativ stabil care să permită dezvoltarea economică și asigurarea unui nivel susținut al creșterii economice.

Acest consens este valabil, atât pentru economiile avansate, cât și pentru economiile emergente. Deși, în cazul celor din urmă, banca centrală s-ar putea confrunța cu o sarcină mai dificilă, și anume, de a răspunde șocurilor reale și nominale, întrucât piețele financiare sunt insuficient de mature și operează cu instrumente mai puțin diversificate. Astfel de șocuri ar putea fi generate atât de variațiile fluxurilor de capital, cât și de variațiile prețurilor produselor alimentare, ale prețurilor la combustibili etc., ca urmare a șocurilor de ofertă sau cerere atât interne cât și externe, ale căror cauze sunt în totalitate sau în mare parte în afara ariei de competență a politicii monetare și nu sunt sub controlul direct al autorităților monetare (ex. prețurile internaționale la produsele alimentare, combustibili, condițiile meteorologice, fluctuația cursului de schimb al valutelor principalilor parteneri comerciali externi, șocurile economice și financiare la nivel internațional etc.). Aceste limitări la adresa eficienței politicii monetare, sporesc necesitatea implementării unui mix coerent de politici în vederea menținerii stabilității prețurilor.

În condițiile realizării obiectivului de asigurare a stabilității nivelului general al prețurilor, trebuie de avut în vedere faptul că noțiunea de stabilitate a nivelului general al prețurilor nu presupune ca toate prețurile să fie stabile sau fixe. La nivel pragmatic, se pune accent pe menținerea unei stabilități la nivelul mediu al prețurilor, urmărindu-se, în final, stabilitatea relativă a acestora și nicidecum cea absolută.

Politica monetară, prin esența sa, prin instrumentele sale, nu poate influența evoluția prețului la un produs sau serviciu individual, adică în cadrul coșului indicelui prețurilor de consum pot exista produse sau grupe de produse sau servicii ale căror creșteri sau scăderi individuale ale prețurilor pot varia diferit, iar în unele cazuri pot depăși intervalul de variație a țintei inflației. Drept răspuns, prin gestionarea instrumentelor sale, banca centrală tinde să atenueze volatilitatea medie a prețurilor și efectele acestora asupra altor produse și servicii și menține ritmul de creștere a indicelui general al prețurilor la nivelul țintei.

Capacitatea instrumentelor de politică monetară (operațiunile de piață deschisă, facilitățile permanente, rezervele obligatorii, intervențiile pe piața valutară etc.) de a influența condițiile pieței monetare (nivelul ratelor dobânzilor, excesul de lichiditate, cursul de schimb etc.), care afectează cererea de bunuri și servicii în societate (prin influențarea procesului de creditare, economisire, consum sau de investiții) și care la rândul său exercită influență asupra prețurilor tuturor bunurilor și serviciilor, stând la baza mecanismului de influență a politicii monetare asupra creșterii nivelului mediu general al prețurilor într-o economie, numit mecanismul de transmisie a politicii monetare.

Transmisia impulsurilor generate de instrumentele de politică monetară spre inflație este propagată prin lanțuri complexe de cauză-efect care reprezintă deciziile agenților economici și ale gospodăriilor casnice la măsurile de politică monetară. Acest fapt conduce la extinderea în timp a efectelor acțiunilor de politică monetară asupra economiei. Gradul de complexitate al acestui mecanism diferă atât sub aspect geografic cât și temporal, fiecare economie având modul său specific de propagare a impulsurilor monetare, care se modifică în timp, preponderent, în urma schimbărilor structurale și comportamentale din economie.

Complexitatea mecanismului de transmisie este afectată de persistența producerii în mod simultan a unei multitudini de șocuri, care reprezintă evenimente imprevizibile sau neașteptate și cauzează fluctuații economice. Astfel, scopul politicii monetare în acest caz fiind de a stabiliza sistemul prin absorbția, într-o măsură mai mare sau mai mică, a efectelor perturbațiilor exogene ale acestuia.

Fără sprijinul altor politici economice, politica monetară ar putea întâmpina dificultăți în asigurarea într-o manieră sustenabilă a stabilității prețurilor. Altfel spus, este posibil ca stabilitatea prețurilor să fie realizată în detrimentul altor echilibre macroeconomice, ceea ce se poate dovedi în ultimă instanță un proces auto reversibil. Dacă politicile macroeconomice practicate, inclusiv și cele ce nu țin de politica monetară, nu își propun sau nu reușesc să tempereze fluctuațiile economice și să asigure ajustarea lină a dezechilibrelor macroeconomice, crește riscul de „aterizare forțată”. Adică, sporește probabilitatea ca autoritățile să reacționeze brusc, prin impunerea politicilor ce determină revenirea rapidă a indicatorilor macroeconomici la nivelul de echilibru.

Prin urmare, adoptarea unei reguli de politică monetară are nevoie de sprijinul celorlalte politici macroeconomice, în special ar trebui să fie însoțită de o regulă a politicii fiscale (eng. fiscal rule), care să fie prudentă și contraciclică. O astfel de promovare a disciplinei la nivelul politicilor macroeconomice permit acestora să stabilizeze fluctuațiile economice existente.

Începând cu anul 2013, pentru asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, BNM implementează regimul țintirii directe a inflației calculate în baza indicelui prețurilor de consum, publicat lunar de Biroul Național de Statistică și stabilite la nivel de 5.0 la sută anual cu o posibilă deviere de ± 1.5 puncte procentuale. Pentru realizarea acestui obiectiv și pentru o mai bună eficiență a politicii monetare în fața șocurilor, BNM a implementat regimul țintirii directe a inflației și, totodată, în concordanță cu ținta inflației, a implementat regimul de flotare gestionată a cursului de schimb fără a avea o țintă prestabilită a cursului de schimb valutar al leului moldovenesc.

Ținta inflației este considerat nivelul optim pentru creșterea și dezvoltarea economică sustenabilă a Republicii Moldova pe termen mediu și este reperul după care se ghidează politica monetară pentru creșterea prețurilor la nivel general. Nivelul general al prețurilor este folosit și în procesul de comunicare cu publicului larg, având ca scop ancorarea așteptărilor inflaționiste la nivelul țintei inflației.

Rezultatele BNM în acest sens sunt sesizabile. Începând cu luna februarie 2012, rata anuală a inflației s-a aflat în permanență în intervalul de variație asociat țintei. Conform informației recente a Biroului Național de Statistică al RM, ritmul anual al inflației în luna iunie 2014 a constituit 5.0 la sută, ceea ce nu exclude faptul că la unele bunuri și servicii modificarea prețurilor în termeni anuali în medie pe țară a depășit limita intervalului de variație de la țintă (ex.: depășirea limitei superioare a intervalului de variație: castraveți – creștere anuală de 39.7 la sută, fructe exotice – creștere de 19.0 la sută, iaurt – creștere anuală de 13.8 la sută, servicii transport aerian – creștere cu 11.9 la sută, plata pentru creșe și grădinițe de copii – creștere de 9.4 la sută, etc.; depășirea limitei inferioare a intervalului de variație: pepeni verzi și galbeni – diminuare față de iunie 2013 cu 48.5 la sută, obiecte pentru grădină (flori) – diminuare anuală de 12.2 la sută, cartofi – diminuare cu 10.1 la sută, ulei vegetal – diminuare anuală cu 9.0 la sută, servicii de sănătate – creștere anuală de 1.0 la sută, ediții tipărite – creștere de 1.7 la sută, mobilă – creștere anuală de 2.3 la sută, etc.). Totuși, media ponderată pe țară a acestor evoluții ale prețurilor bunurilor și serviciilor incluse în coșul indicelui prețurilor de consum se încadrează în limitele intervalului de variație țintit.

See also

Tags

preț ^[2]

Politică monetară ^[3]

șoc real ^[4]

șoc nominal ^[5]

price stability ^[6]

mecanism de transmisie ^[7]

transmisia ^[8]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/52411>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr3-august-2014> [2] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=preț](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=preț) [3] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Politică monetară](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Politică monetară) [4] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=șoc real](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=șoc real) [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=șoc nominal](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=șoc nominal) [6] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=price stability](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=price stability) [7] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=mecanism de transmisie](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=mecanism de transmisie) [8] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=transmisia](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=transmisia)